

32002R1606

L 243/1

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

11.9.2002.

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (EK) Nr. 1606/2002
(2002. gada 19. jūlijs)
par starptautisko grāmatvedības standartu piemērošanu

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 95. panta 1. punktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru ⁽³⁾,

tā kā:

- (1) Eiropadomes sanāksmē Lisabonā 2000. gada 23. un 24. martā ir uzsvērtā nepieciešamība paātrināt iekšējā tirgus izveidi finanšu pakalpojumiem, ir noteikts 2005. gads kā termiņš Komisijas Finanšu pakalpojumu rīcības plāna ieviešanai un ir mudināts veikt pasākumus, lai uzlabotu salīdzināmību finanšu pārskatiem, ko sagatavo uzņēmēj sabiedrības, kuru kapitāla daļas ir publiskās apgrozības objekts.
- (2) Lai veicinātu labāku iekšējā tirgus darbību, ir jāprasa, lai uzņēmēj sabiedrības, kuru kapitāla daļas ir publiskās apgrozības objekts, sagatavojot savus konsolidētos finanšu pārskatus, izmantotu augstas kvalitātes starptautisku grāmatvedības standartu vienotu kopumu. Turklāt ir svarīgi, lai finanšu pārskatu standarti, ko izmanto Kopienas uzņēmēj sabiedrības, kas piedalās finanšu tirgos, būtu starptautiski atzīti un tiešām atbilstu pasaules standartiem. Tas nozīmē pašreiz starptautiski izmantoto grāmatvedības standartu konverģences palielināšanos, lai visbeidzot panāktu vienotu pasaules grāmatvedības standartu izveidošanu.
- (3) Padomes Direktīva 78/660/EEK (1978. gada 25. jūlijs), kas attiecas uz noteiktu veidu sabiedrību gada pārskatiem ⁽⁴⁾,

Padomes Direktīva 83/349/EEK (1983. gada 13. jūnijs), kas attiecas uz konsolidētajiem pārskatiem ⁽⁵⁾, Padomes Direktīva 86/635/EEK (1986. gada 8. decembris) par banku un citu finanšu iestāžu gada pārskatiem un konsolidētajiem pārskatiem ⁽⁶⁾ un Padomes Direktīva 91/674/EEK (1991. gada 19. decembris) par apdrošināšanas uzņēmumu gada pārskatiem un konsolidētajiem pārskatiem ⁽⁷⁾ arī attiecas uz Kopienas sabiedrībām, kuru kapitāla daļas ir publiskās apgrozības objekts. Šajās direktīvās izklāstītās pārskatu sniegšanas prasības nevar nodrošināt augstu pārredzamības un salīdzināmības līmeni finanšu pārskatiem no visām Kopienas sabiedrībām, kuru kapitāla daļas ir publiskās apgrozības objekts, kas ir nepieciešams nosacījums, lai izveidotu integrētu kapitāla tirgu, kurš darbotos efektīvi un vienmērīgi. Tādēļ ir nepieciešams papildināt tiesisko regulējumu, kas attiecas uz sabiedrībām, kuru kapitāla daļas ir publiskās apgrozības objekts.

- (4) Šīs regulas mērķis ir veicināt efektīvu un rentablu kapitāla tirgus darbību. Svarīgs aspekts iekšējā tirgus izveidē šajā jomā ir arī investoru aizsardzība un pārliecības saglabāšana par finanšu tirgiem. Šī regula stiprina kapitāla aprites brīvību iekšējā tirgū un palīdz radīt iespēju Kopienas uzņēmēj sabiedrībām sacensties no vienlīdzīgām pozīcijām par finanšu resursiem Kopienas kapitāla tirgos, kā arī pasaules kapitāla tirgos.
- (5) Kopienas kapitāla tirgu konkurētspējas dēļ ir svarīgi panākt to standartu, ko izmanto finanšu pārskatu sagatavošanā Eiropā, konverģenci ar starptautiskajiem grāmatvedības standartiem, kurus var izmantot pasaules mērogā, pārrobežu darījumos vai kotēšanai biržās jebkur pasaulē.
- (6) 2000. gada 13. jūnijā Komisija publicēja savu paziņojumu "ES Finanšu pārskatu stratēģija: nākotnes virzība", kurā bija ierosināts visām sabiedrībām, kuru kapitāla daļas ir publiskās apgrozības objekts, vēlākais līdz 2005. gadam

⁽¹⁾ OV C 154 E, 29.5.2001., 285. lpp.

⁽²⁾ OV C 260, 17.9.2001., 86. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 2002. gada 12. marta atzinums (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts) un Padomes 2002. gada 7. jūnija lēmums.

⁽⁴⁾ OV L 222, 14.8.1978., 11. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2001/65/EK (OV L 283, 27.10.2001., 28. lpp.)

⁽⁵⁾ OV L 193, 18.7.1983., 1. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2001/65/EK.

⁽⁶⁾ OV L 372, 31.12.1986., 1. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2001/65/EK.

⁽⁷⁾ OV L 374, 31.12.1991., 7. lpp.

sagatavot savus konsolidētos finanšu pārskatus saskaņā ar vienotu grāmatvedības standartu kopumu, proti, Starptautiskiem grāmatvedības standartiem (IAS).

- (7) Starptautiskos grāmatvedības standartus (IAS) izstrādā Starptautisko grāmatvedības standartu komiteja (IASB), kuras mērķis ir izstrādāt vienotu pasaules grāmatvedības standartu kopumu. Tālāk pārstrukturējot IASB, jaunā Padome 2001. gada 1. aprīlī ar vienu no pirmajiem lēmumiem IASB pārdēvēja par Starptautisko grāmatvedības standartu padomi (IASB) un, attiecībā uz turpmākiem starptautiskiem grāmatvedības standartiem, IASB pārdēvēja par Starptautiskiem finanšu pārskatu standartiem (IFRS). Kur tas iespējams un ar noteikumu, ka šie standarti nodrošina augstu pārredzamības un salīdzināmības pakāpi finanšu pārskatu sniegšanai Kopienā, to izmantošana būtu jāpadara obligāta visām Kopienas sabiedrībām, kuru kapitāla daļas ir publiskās apgrozības objekts.
- (8) Šīs regulas piemērošanai nepieciešamie pasākumi ir jāparedz saskaņā ar Padomes Lēmumu 1999/468/EK (1999. gada 28. jūnijs), ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību⁽¹⁾, un ņemot vērā Eiropas Parlamentā 2002. gada 5. februārī pieņemto Komisijas deklarāciju par finanšu pakalpojumu tiesību aktu piemērošanu.
- (9) Lai starptautisku grāmatvedības standartu pieņemtu piemērošanai Kopienā, ir nepieciešams, pirmkārt, lai tas atbilstu iepriekšminēto Padomes direktīvu pamatprasībām, tas ir, ka tā piemērošana sniedz patiesu un godīgu skatījumu uz uzņēmuma finansiālo stāvokli un darbību, šo principu izskatot saistībā ar minētajām Padomes direktīvām, nepieprasot stingru atbilstību bez izņēmuma visām šo direktīvu normām; otrkārt, lai saskaņā ar Padomes 2000. gada 17. jūlija sanāksmes secinājumiem tas sniegtu labumu Eiropas sabiedrības interesēm un, visbeidzot, lai tas atbilstu informācijas kvalitātes pamatkritērijiem, kas jāievēro finanšu pārskatos, lai tie būtu noderīgi to izmantotājiem.
- (10) Grāmatvedības tehniskai komitejai ir jāsniedz kompetents atbalsts Komisijai starptautisko grāmatvedības standartu novērtēšanā.
- (11) Pieņemšanas mehānismam ir jādarbojas paātrināti attiecībā uz iecerētajiem starptautiskajiem grāmatvedības standartiem, kā arī tam jābūt līdzeklim, lai apspriestu un pārdomātu informāciju, kā arī apmainītos ar informāciju par starptautiskiem grāmatvedības standartiem starp

iesaistītajām pusēm, jo īpaši valsts grāmatvedības standartu noteicējiem, pārraugiem vērtspapīru, banku un apdrošināšanas jomā, centrālām bankām, tostarp ECB, grāmatvežiem un pārskatu izmantotājiem un sagatavotājiem. Šim mehānismam ir jābūt līdzeklim, lai Kopienā sekmētu kopīgu izpratni par pieņemtajiem starptautiskiem grāmatvedības standartiem.

- (12) Saskaņā ar proporcionalitātes principu pasākumi, ko paredz šī regula saistībā ar prasību sabiedrībām, kuru kapitāla daļas ir publiskās apgrozības objekts, piemērot vienotu starptautisko grāmatvedības standartu kopumu, ir nepieciešami, lai sasniegtu mērķi — veicināt efektīvu un rentablu Kopienas kapitāla tirgu darbību un tādējādi veicināt iekšējā tirgus izveidi.
- (13) Saskaņā ar minēto principu attiecībā uz gada pārskatiem ir nepieciešams dalībvalstīm paredzēt iespēju atļaut vai pieprasīt sabiedrībām, kuru kapitāla daļas ir publiskās apgrozības objekts, tos sagatavot atbilstoši starptautiskiem grāmatvedības standartiem, kas pieņemti saskaņā ar šajā regulā paredzēto procedūru. Dalībvalstis drīkst arī lemt attiecināt šo atļauju vai šo prasību uz citām uzņēmējsabiedrībām attiecībā uz konsolidēto pārskatu un/vai gada pārskatu sagatavošanu.
- (14) Lai veicinātu viedokļu apmaiņu un ļautu dalībvalstīm saskaņot savu nostāju, Komisijai periodiski jāinformē grāmatvedību regulējošā komiteja par kārtējiem projektiem, darba dokumentiem, atsevišķu jautājumu izklāstiem un IASB izdotiem publiskotiem projektiem, un par darbu, kas jāveic grāmatvedības tehniskai komitejai. Ir arī svarīgi, lai grāmatvedību regulējošā komiteja tiek laikus informēta, ja Komisija plāno neierosināt starptautiskā grāmatvedības standarta pieņemšanu.
- (15) Apspriežot un izstrādājot viedokļus attiecībā uz dokumentiem, ko izdevusi IASB starptautisko grāmatvedības standartu (IFRS un SIC-IFRIC) izstrādes procesā, Komisijai jāņem vērā tas, cik svarīgi ir izvairīties no neizdevīgiem konkurences apstākļiem tām Eiropas uzņēmējsabiedrībām, kas darbojas pasaules tirgū, kā arī, ciktāl iespējams, Grāmatvedību regulējošās komitejas izteiktie viedokļi. Komisija būs pārstāvēta IASB struktūrvienībās.
- (16) Atbilstīgs un stingrs izpildes režīms ir galvenais faktors, lai nostiprinātu investoru pārliecību par finanšu tirgiem. Dalībvalstīm saskaņā ar Līguma 10. pantu ir jāveic attiecīgi pasākumi, lai nodrošinātu atbilstību starptautiskajiem grāmatvedības standartiem. Komisija plāno darboties saskaņoti ar dalībvalstīm, sevišķi ar Eiropas vērtspapīru regulatoru komitejas starpniecību (EVRK), lai izveidotu kopīgu pieeju ieviešanai.

⁽¹⁾ OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp.

(17) Turklāt ir nepieciešams ļaut dalībvalstīm dažu normu piemērošanu atlikt līdz 2007. gadam attiecībā uz tām sabiedrībām, kuru kapitāla daļas ir publiskās apgrozības objekti gan Kopienā, gan regulētā trešās valsts tirgū, un kuras jau izmanto citu starptautisko standartu kopumu kā pamatu saviem konsolidētajiem pārskatiem, kā arī tām uzņēmēj sabiedrībām, kurām ir tikai publiskās apgrozības parāda vērtspapīri. Tomēr ir būtiski, lai, vēlākais, līdz 2007. gadam vienots pasaules starptautisko grāmatvedības standartu kopums, IAS, tiktu piemērots visām Kopienas sabiedrībām, kuru kapitāla daļas ir publiskās apgrozības objekti Kopienas regulētā tirgū.

(18) Lai ļautu dalībvalstīm un uzņēmēj sabiedrībām veikt pielāgojumus, kas nepieciešami, lai padarītu iespējamu starptautisko standartu piemērošanu, dažas normas ir jāpiemēro tikai 2005. gadā. Ja, stājoties spēkā šai regulai, uzņēmēj sabiedrības izmanto IAS pirmo reizi, ir jāpiemēro atbilstoši noteikumi. Šādi noteikumi ir jāizstrādā starptautiskā līmenī, lai nodrošinātu starptautisku atzišanu pieņemtajiem risinājumiem,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Mērķis

Šīs regulas mērķis ir starptautisku grāmatvedības standartu ieviešana un izmantošana Kopienā ar nolūku saskaņot finanšu informāciju, ko sniedz 4. pantā minētās sabiedrības, lai nodrošinātu augstu pārredzamības un salīdzināmības līmeni pārskatiem un tādējādi efektīvu Kopienas kapitāla tirgus un iekšējā tirgus darbību.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā "starptautiskie grāmatvedības standarti" ir starptautiskie grāmatvedības standarti (IAS), starptautiskie finanšu pārskatu standarti (IFRS) un ar tiem saistītās interpretācijas (SIC-IFRIC interpretācijas), vēlākie šo standartu grozījumi un ar tiem saistītās interpretācijas, nākotnes standarti un ar tiem saistītās interpretācijas, ko izdod vai pieņem Starptautisko grāmatvedības standartu padome (IASB).

3. pants

Starptautisko grāmatvedības standartu ieviešana un izmantošana

1. Saskaņā ar 6. panta 2. punktā noteikto procedūru, Komisija lemj par starptautisko grāmatvedības standartu piemērojamību Kopienā.

2. Starptautiskos grāmatvedības standartus var ieviest vienīgi tad, ja:

— tie nav pretrunā principam, kas izklāstīts Direktīvas 78/660/EEK 2. panta 3. punktā un Direktīvas 83/349/EEK 16. panta 3. punktā, un ir Eiropas sabiedrības interesēs, un

— tie atbilst saprotamības, atbilstības, uzticamības un salīdzināmības kritērijiem, kas raksturo tādu finanšu informāciju, kura nepieciešama, lai pieņemtu ekonomiskus lēmumus un novērtētu sniegumu uzņēmumu vadībā.

3. Vēlākais līdz 2002. gada 31. decembrim Komisija saskaņā ar 6. panta 2. punktā noteikto procedūru lemj par tādu starptautisko grāmatvedības standartu piemērojamību Kopienā, kas tiek izmantoti, šai regulai stājoties spēkā.

4. Ieviestos starptautiskos grāmatvedības standartus kā Komisijas regulu publicē pilnā apjomā katrā oficiālajā Kopienas valodā *Eiropas Kopienų Oficiālajā Vēstnesī*.

4. pants

Konsolidētie pārskati sabiedrībām, kuru kapitāla daļas ir publiskās apgrozības objekti

Katram finanšu gadam, kas sākas 2005. gada 1. janvārī vai pēc tā, uzņēmēj sabiedrības, uz kurām attiecas kādas dalībvalsts tiesību akti, sagatavo savus konsolidētos pārskatus atbilstoši ieviestajiem starptautiskajiem grāmatvedības standartiem saskaņā ar 6. panta 2. punktā noteikto procedūru, ja bilances datumā to vērtspapīri tiek kotēti jebkuras dalībvalsts regulētā tirgū, kā paredzēts 1. panta 13. punktā Padomes Direktīvā 93/22/EEK (1993. gada 10. maijs) par ieguldījumu pakalpojumiem vērtspapīru jomā ⁽¹⁾.

5. pants

Iespējas attiecībā uz gada pārskatiem un uzņēmēj sabiedrībām, kuru kapitāla daļas nav publiskās apgrozības objekti

Dalībvalstis drīkst atļaut vai pieprasīt:

a) 4. pantā minētajām uzņēmēj sabiedrībām sagatavot savus gada pārskatus;

b) uzņēmēj sabiedrībām, kas 4. pantā nav minētas, sagatavot savus konsolidētos pārskatus un/vai savus gada pārskatus

atbilstoši starptautiskiem grāmatvedības standartiem, kas ieviesti saskaņā ar 6. panta 2. punktā noteikto procedūru.

6. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz grāmatvedību regulējoša komiteja, turpmāk tekstā - "Komiteja".

2. Ja ir norāde uz šo punktu, tad piemēro Lēmuma 1999/468/EK 5. un 7. pantu, ņemot vērā minētā lēmuma 8. panta noteikumus.

⁽¹⁾ OV L 141, 11.6.1993., 27. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/64/EK (OV L 290, 17.11.2001., 27. lpp.).

Lēmuma 1999/468/EK 5. panta 6. punktā paredzētais termiņš ir trīs mēneši.

3. Komiteja pieņem savu reglamentu.

7. pants

Pārskatu sniegšana un koordinēšana

1. Komisija regulāri sazinās ar Komiteju par kārtējo IASB projektu pašreizējo stāvokli un par visiem ar tiem saistītajiem IASB izdotiem dokumentiem, lai saskaņotu viedokļus un veicinātu pārrunas attiecībā uz to standartu pieņemšanu, kuri var izrietēt no šiem projektiem.

2. Komisija laikus ziņo Komitejai, ja tā plāno neierosināt standartu ieviešanu.

8. pants

Paziņošana

Ja dalībvalstis veic pasākumus saskaņā ar 5. pantu, tās tūlīt ziņo par tiem Komisijai un citām dalībvalstīm.

Regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2002. gada 19. jūlijā

Eiropas Parlamenta vārdā —

priekšsēdētājs

P. COX

9. pants

Pārejas noteikumi

Atkāpjoties no 4. panta, dalībvalstis drīkst noteikt, ka 4. panta prasības piemēro tikai katram finanšu gadam, kas sākas 2007. gada janvārī vai pēc tā, tām uzņēmējdarbībām:

a) kuru parāda vērtspapīri tiek kotēti jebkuras dalībvalsts regulētā tirgū Direktīvas 93/22/EEK 1. panta 13. punkta nozīmē; vai

b) kuru vērtspapīri tiek kotēti ārpuskopienas valstī un kuras izmanto starptautiski atzītus standartus kopš tā finanšu gada, kas sācies pirms šīs regulas publicēšanas *Eiropas Kopienų Oficiālajā Vēstnesī*.

10. pants

Informācija un pārskatīšana

Komisija pārskata šīs regulas darbību un par to ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei vēlākais līdz 2007. gada 1. jūlijam.

11. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā trešajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Kopienų Oficiālajā Vēstnesī*.

Padomes vārdā —

priekšsēdētājs

T. PEDERSEN